

Terminal za LNG u Hrvatskoj - hoće li biti 'treće sreće'?

PROJEKT KOJI ĆE UČVRSTITI GEOENERGETSKI POLOŽAJ HRVATSKE

■ dr. sc. Darko PAVLOVIĆ, dipl. ing.
Mario JOVIČIĆ, prof. fiz. i inf.

Uvažavajući nedvojbenu činjenicu da u vremenu suvremenog globaliziranog gospodarstva dominacija nad energijom određuje nositelje globalne političke moći, glavni izvor alternativne opskrbe plinom za Europu u sljedećih 3 - 5 godina svakako će biti globalno tržište ukapljenog prirodnog plina. Tako bi gradnja terminala za LNG na otoku Krku, o čijoj se gradnji ne odlučuje isključivo na temelju komercijalnih, ekonomskih kriterija, već i geopolitičkih razloga, nedvojbeno trebala doprinijeti jačanju geopolitičkog i geoenergetskog položaja Hrvatske. No, unatoč tome što se o tom projektu u proteklih 25 godina neprestano raspravlja i što je do sada uistinu bilo nekoliko ozbiljnijih pokušaja, on i dalje nije blizu ostvarenja...

Ključan čimbenik širenja plina u nova područja gospodarstva je razvoj transportne mreže. Najčešći način transporta prirodnog plina danas su plinovodi. No, njihova izgradnja zahtijeva znatna ulaganja i vrijeme, ali i nadvladavanje još svemoćne 'birokracije', a poznato je da su profitabilni samo oni plinovodi čiji su transportni kapaciteti u potpunosti zakupljeni. Drugi način za povećanje dostupnosti prirodnog plina je njegovo korištenje u ukapljenom obliku, kao LNG. Pri tome je interesantan podatak da je udio LNG-a u opskrbi plinom Europske unije u 2014. iznosio 14,3%, što u odnosu na 2012. godinu znači smanjenje za 0,7%. Naime, unatoč predviđanjima nije došlo do porasta potražnje za LNG-om, što je nedvojben i jasan pokazatelj krize koja se još osjeća (il. 1). Ipak, predviđa se da će udio LNG-a u energetsom miks EU-a rasti unatoč činjenici da je Europska komisija odobrila manje od 1/2 predloženih projekata gradnje novih prihvatnih terminala za LNG (svega osam, umjesto 21) jer snažno podupire politiku sigurnosti opskrbe na osnovi diverzifikacije dobave i transporta prirodnog plina (il. 2).

Komercijalno gledajući, trgovina LNG-om danas čini 28 - 30% međunarodne trgovine plinom i 11 - 14% svjetske trgovine plinom. Za svjetsko tržište LNG-a očekuje se porast u narednim godinama, pri čemu treba istaknuti da proizvodnja

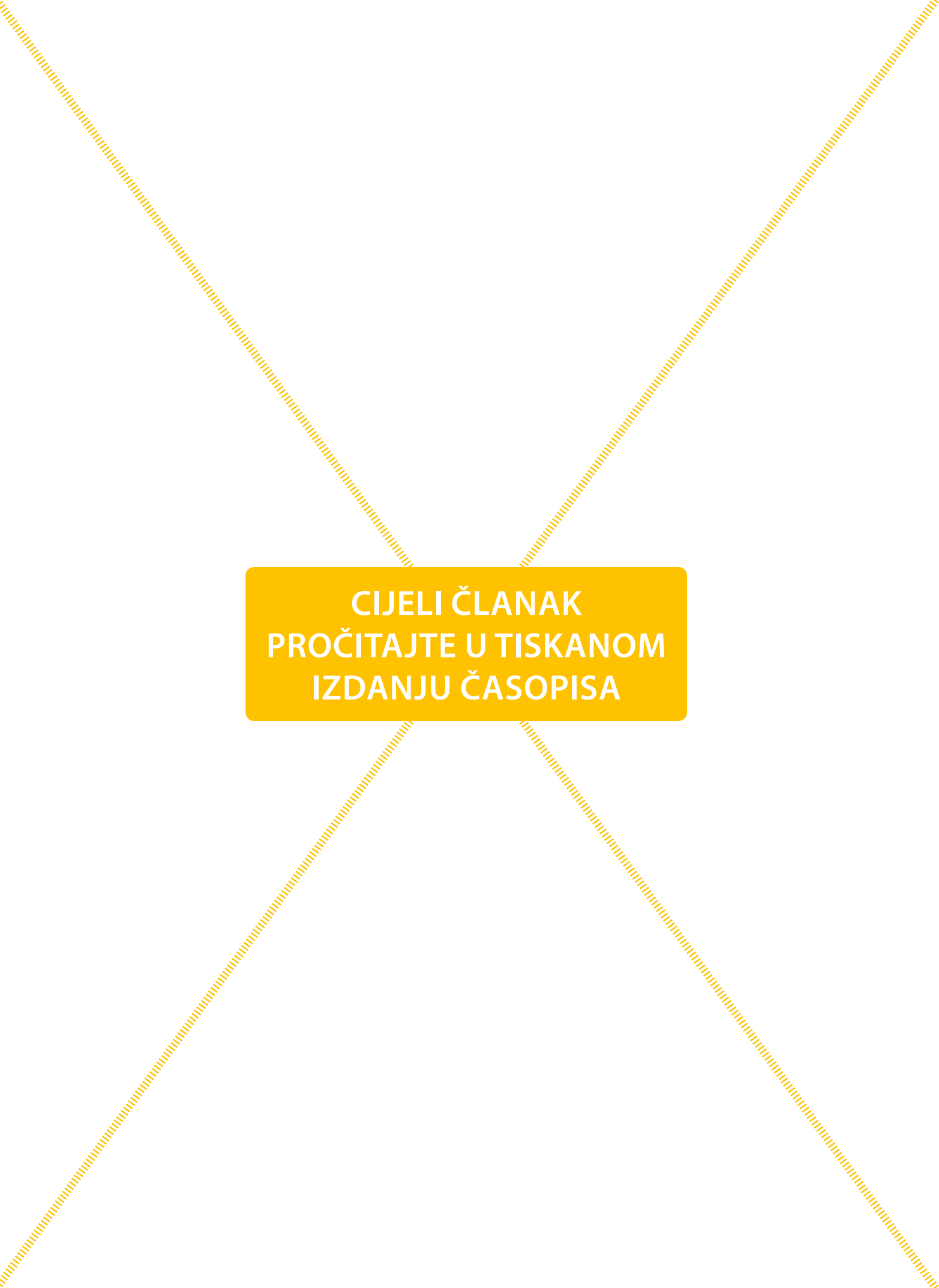
i skladišni kapaciteti istovremeno moraju rasti zbog tehničko-tehnološke prirode LNG-a. U apsolutnom iznosu se očekuje da će proizvodnja LNG-a rasti s 270 Mt godišnje, koliko je iznosila 2011, na oko 350 Mt godišnje, koliko bi trebala iznositi do kraja ove godine.

Energetska sigurnost Europe i Hrvatske

Pitanje energetske sigurnosti Europe jedno je od temeljnih pitanja i energetske politike europskih zemalja i zajedničke energetske politike EU-a. Danas, u vrijeme zategnutih odnosa EU-a, Rusije i SAD-a i neizvjesnosti vezane uz njihove buduće odnose, od velike je važnosti diverzifikacija transportnih puteva za opskrbu plinom i prema EU-u i prema Hrvatskoj. Pri tome bi upravo gradnja terminala za LNG na otoku Krku trebala omogućiti uspostavljanje energetske čvorista za opskrbu LNG-om i gravitirajuće regije i Srednje Europe. Stoga ga čim prije treba izgraditi i to prvenstveno kao fleksibilan projekt koji može odgovoriti na moguću nestašicu plina kao posljedicu geopolitičkih odnosa.

Nedvojbeno je činjenica da Hrvatska ima određenu geopolitičku i prometnu ulogu u Europi samim time što je smještena kao svojevrsna 'jezgra' između srednjoeuropskih zemalja Austrije, Slovenije i Mađarske, južnoeuropske zemlje Italije te jugoistočnoeuropskih

Napomena autora:
Izneseni stavovi u članku predstavljaju isključivo osobne stručne stavove autora i moguće je da u potpunosti ne održavaju stavove organizacije iz koje dolaze.

**CIJELI ČLANAK
PROČITAJTE U TISKANOM
IZDANJU ČASOPISA**